

campus-cité

ontwerpend onderzoek

ROC Rijn IJssel
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie

21 juni 2019

de ruimdenkers

mail@deruimdenkers.nl

UTRECHT

Bouwstraat 55 3572 SP

TILBURG

Spoorlaan 460 5038 CH

**The built environment
is one thing, how people
dwell in it another.**

- Richard Sennet

‘Als we straks met elkaar op de campus gaan starten, welke kansen en mogelijkheden ontstaan er dan?’

6 juli 2018, Bijeenkomst Interdisciplinaire Leeromgeving
i.s.m. Stimuleringsfonds Creatieve Industrie

campus-cité

projectvoorstel
ontwerpend onderzoek
ROC Rijn IJssel

de ruimdenkers

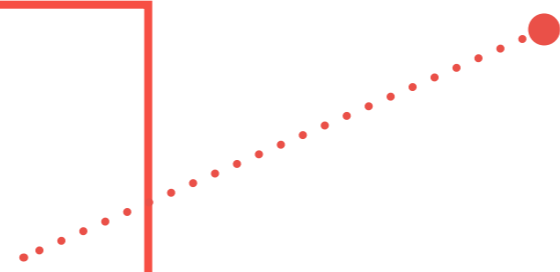
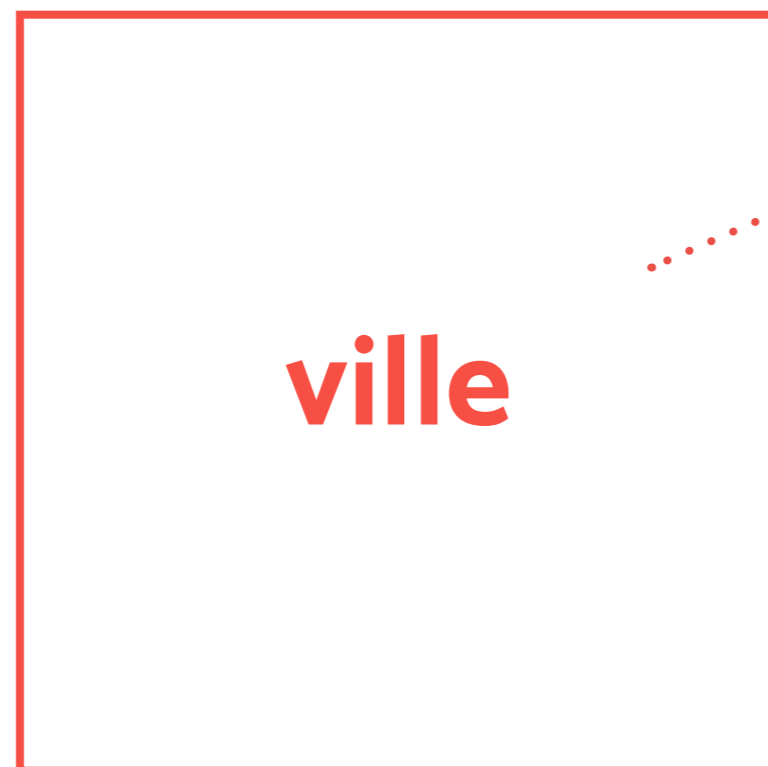

Het ontwerpend onderzoek is een eerste verkennende fase waarin we grip willen krijgen op wat er speelt om zodoende kansen en mogelijkheden te kunnen benoemen.

visie

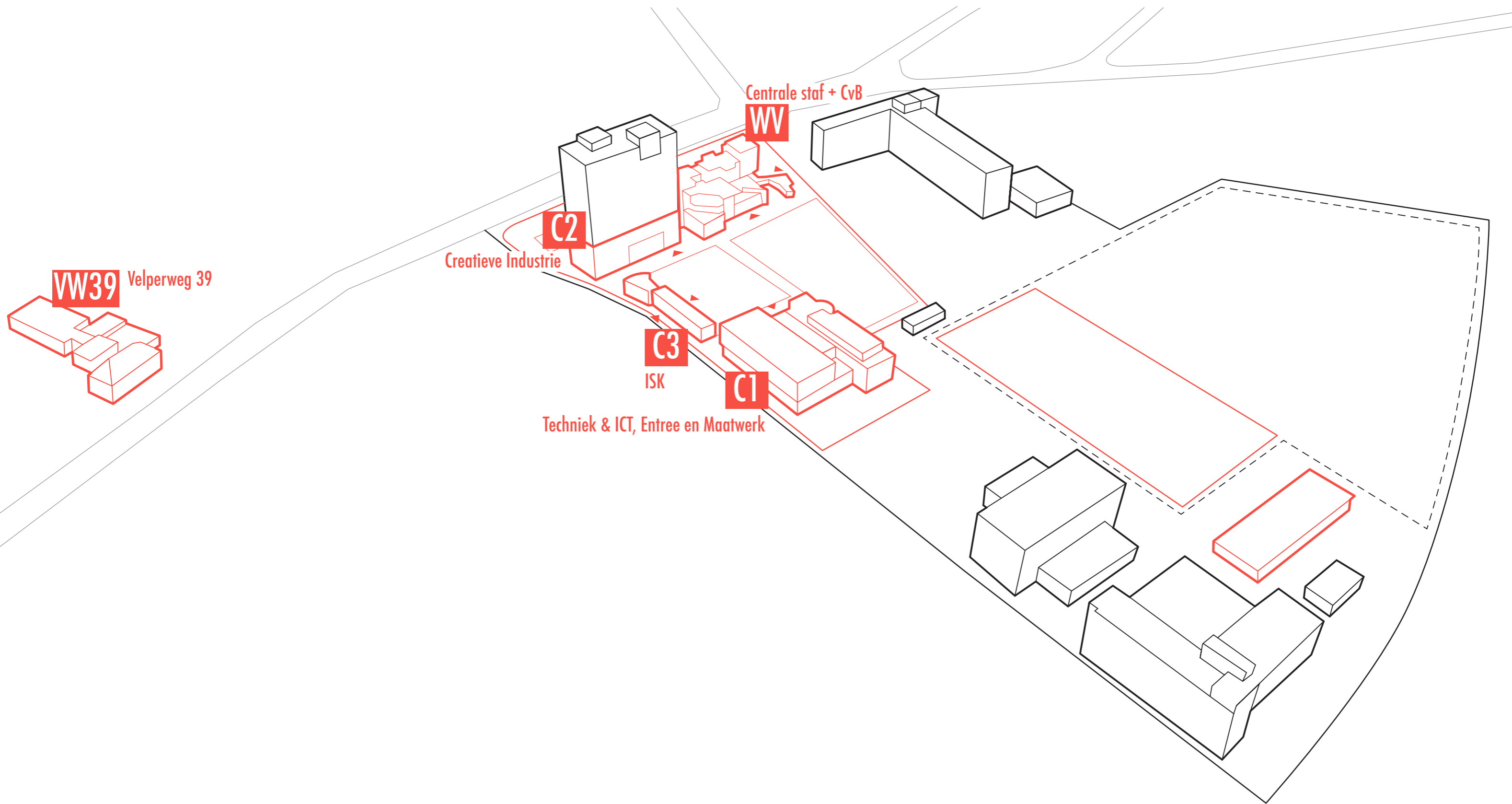
ville

cité

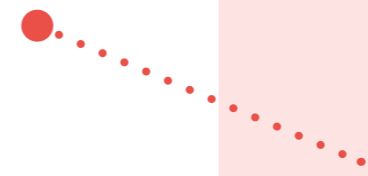

- Masterplan huisvesting
- Programma van Eisen
- Aankooptraject
- Architectenselecties
- PVE-sessies
- Inpassingsstudies
- Aanbestedingen
- Uitvoering

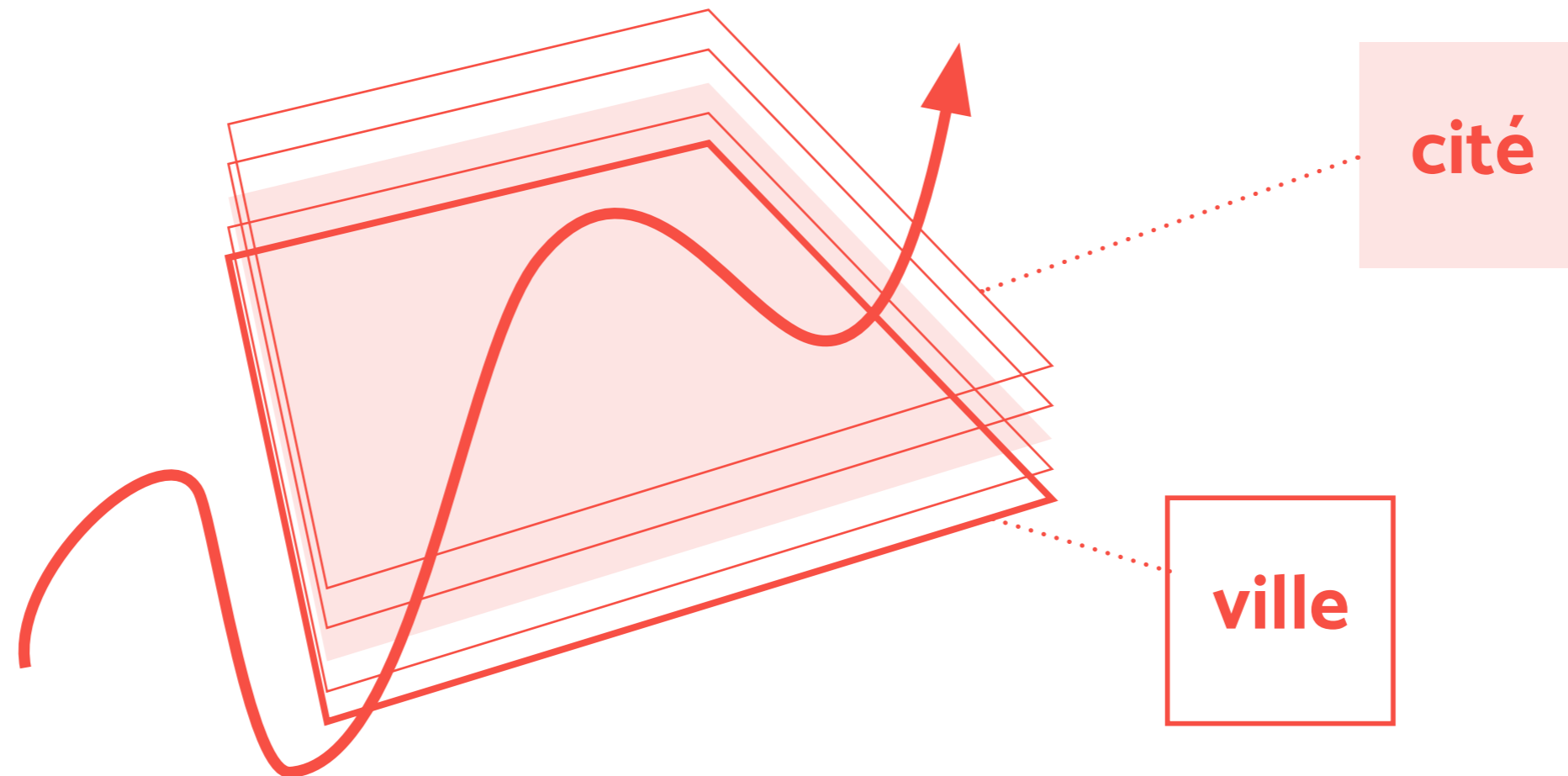
campus Velperweg

Leidraad
inpassing Rijkonderwijs
Symposium Stimuleringsfonds

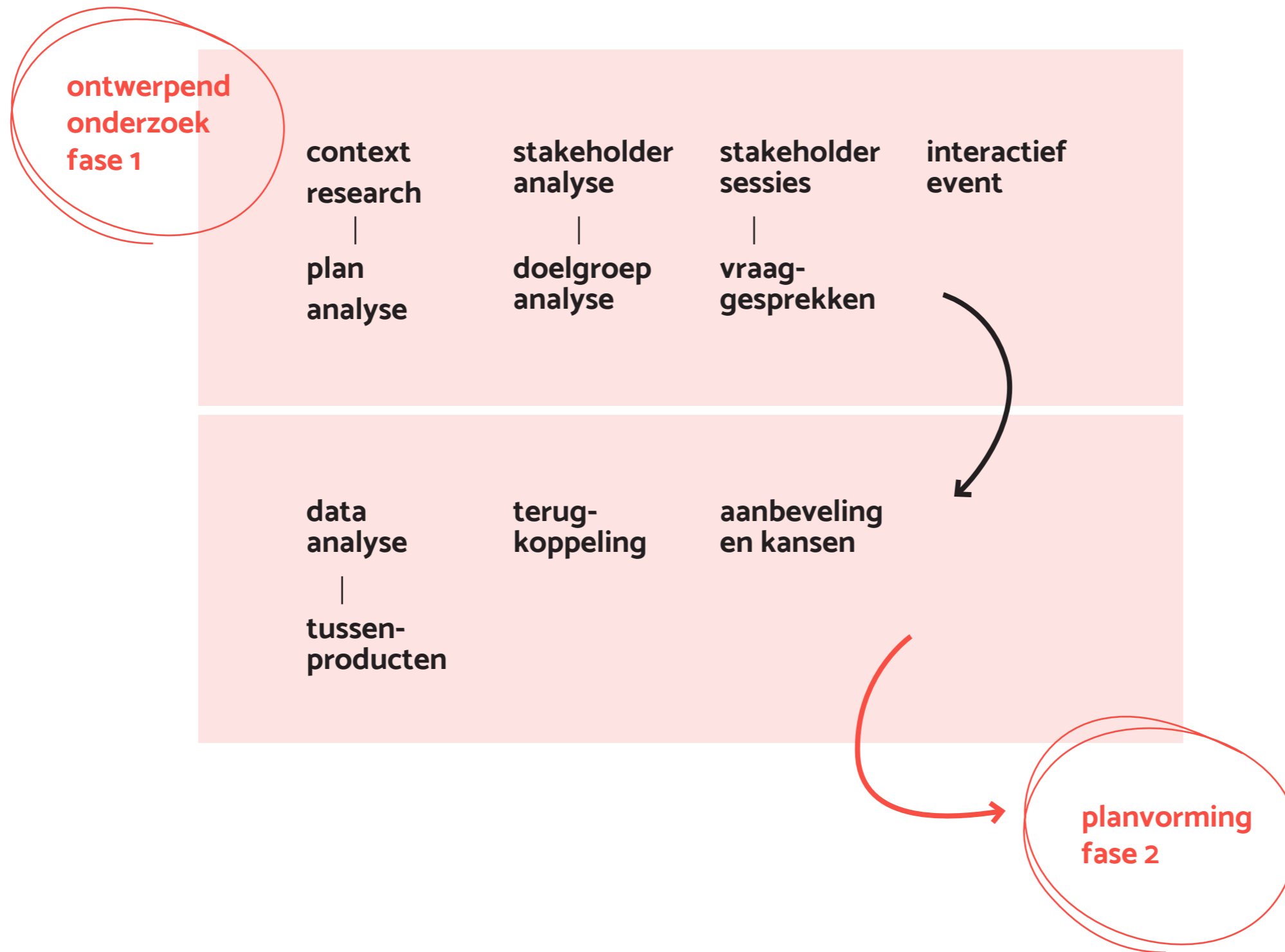
Wat is nodig is om de gebouwde omgeving en het 'leven' hierbinnen bijeen te brengen?

“ Onze toegevoegde waarde ligt in het bewaken van de ambitie op macroniveau en het verkennen van de tussenruimtes in het publieke domein van de campus.

We trachten grip te krijgen op hoe er straks geleefd, geleerd en gewerkt wordt.

Niet door extra meters te realiseren, maar juist door randvoorwaarden voor mogelijkheden te scheppen, of door programma vorm te geven.

wat hebben we gedaan?

interactief event

resultaat

serie producten voor diverse stakeholders in verschillende fasen van uitvoering, implementatie en experiment

**traject
in beeld**

stakeholders
netwerk
complexiteit

pocket

dromen
wensen
behoeftes

**ruimtelijke
typo's**

plekken
gebruik
programma

dna

doelgroep
karakters
types

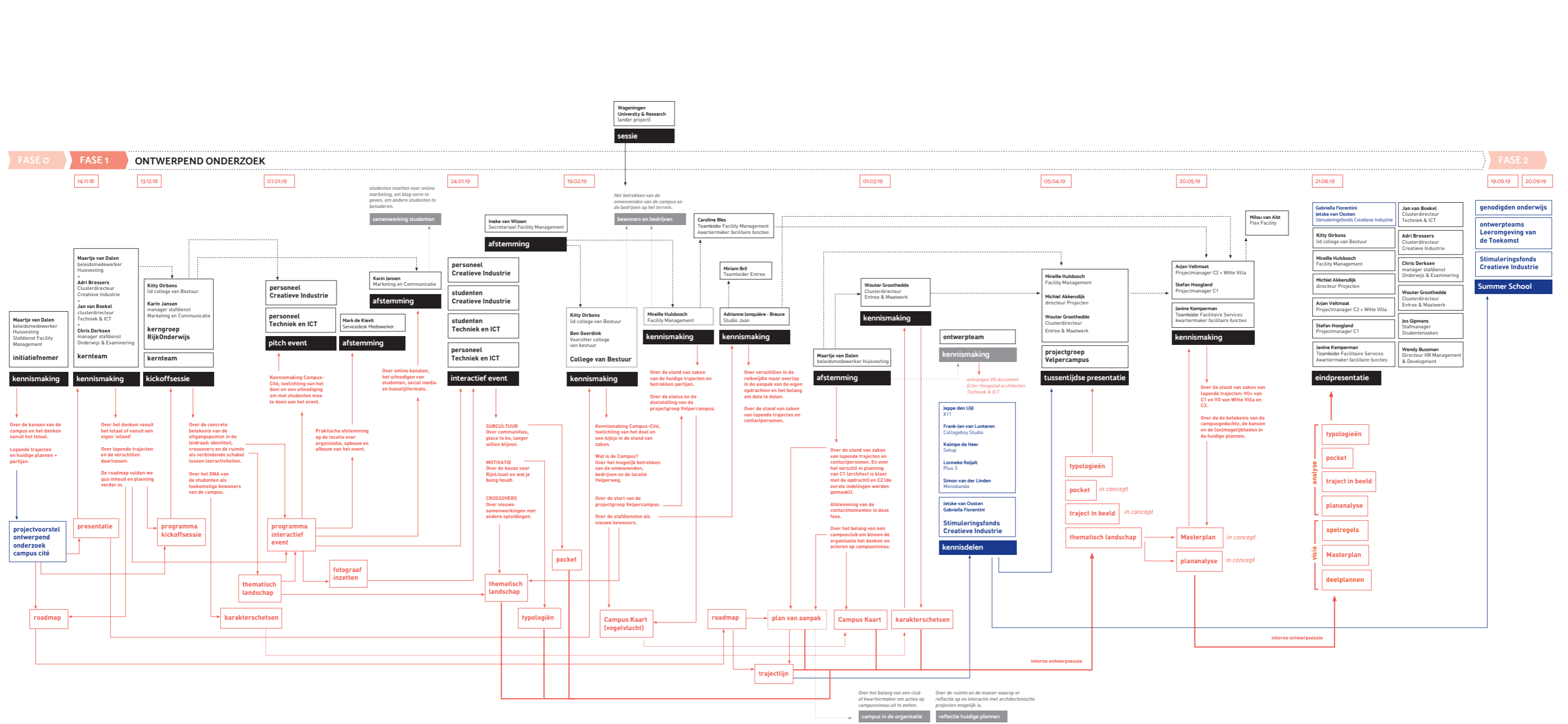
**regel
ruimte**

werken
leren
leven

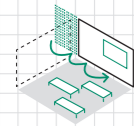
**kansen
kaart**

masterplan
deelplannen
spelregels

traject in beeld

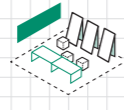

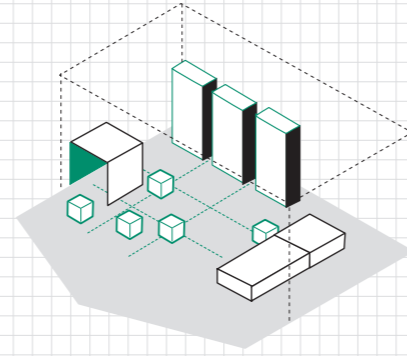
computerlokaal

met creatieve aanpak, aansluitend bij de behoeftes van de doelgroep (grafisch ontwerp, 'teach each other')

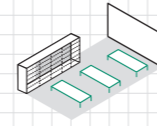
redactieruimte

volglicht werken (ke zitters en studio's)

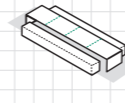
ateliers en studio's

waar alles erop en eraan is en alles een eigen plekje heeft met een gezellige sfeer, waarbij ook openbaar toegankelijk, als werkplaats.

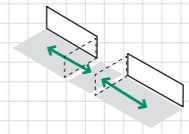
work-in-progress ruimte

waar je werk veilig kunt laten liggen (om te dragen bijvoorbeeld)

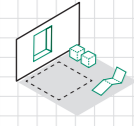
grote tafels

waar je met 2-3 alleen aan kunt werken, met veel discussiaties, nauwgekeurd, in 'open spaces', met steun met ondersteuning in de rug

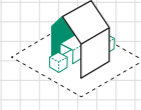
repetitieruimte

te horen van de professor's inzicht oplossingen door te kijken onder andere waar de publieke ruimte tijdelijk als repetitieruimte kan dienen

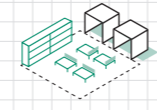
rustruimte

voor demersie om op te laden en te buitenweten, te ontspannen en op kracht te komen

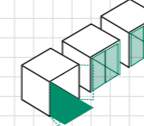
stilteplek

door het gebouw heen, om aan projecten te werken

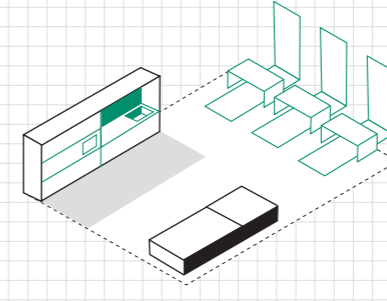
portfoliolokaal

waar je in rust kunt schrijven en gefocust kunt werken, ook wel omschreven als schrijfbank

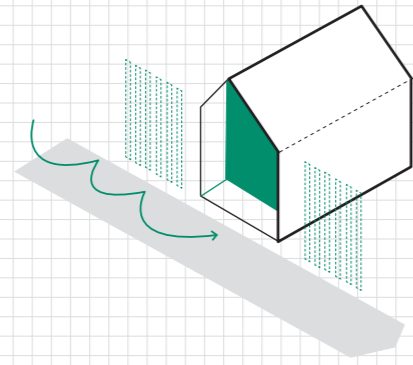
solo plek

veilig studeren in je eentje

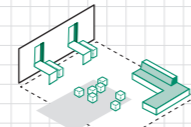
mediatheek

om off te werken, waar je altijd terecht kunt (het is open to en waar je gebruik kunt maken van magneet en waterkoker)

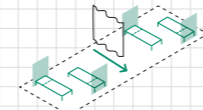
trajectbegeleiding

eigen veilige plek, vindbaar, maar niet te zichtbaar (privacy, even weg uit de waan van de dag, laagdrempelig)

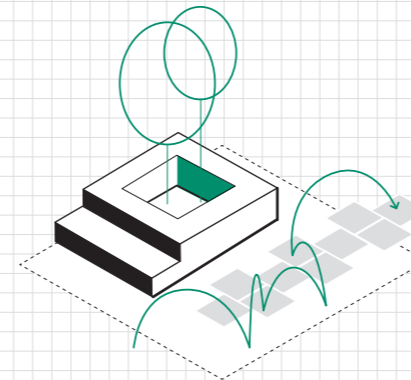
chill zone

met fysio afbanken en plekken waar je rustig kunt werken, met standaard, ingericht, een beetje apart, niet van hoog en laag zitten

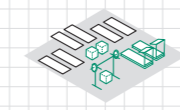
lounge zaal

waar zoveel studenten als gasten gebruik kunnen maken van het internet, om zelfstandig werken, in eigen ding doen bij anderen in de buurt

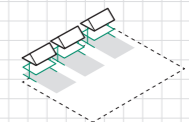
tuin

buiten naar binnen brengen en ook kunnen gebruiken + gratis tussent tinnen en buiten verbergen

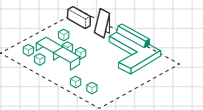
fitness ruimte

in het kader van een Gezondheids Schied voor zowel het sportprogramma voor de studenten als voor het personeel

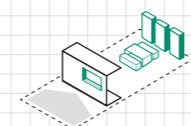
kantine

een gezellige kantine met vooral meer keuze dan alleen broodjes, gezonde hapjes en gezelliger eten en met ruime openruimte

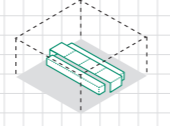
cafeetje

het is dur, maar met fysio chillplekken, gerund door studenten

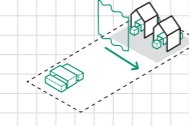
examenloket

als vraagbaak in interactie met de student, moeten zichtbaar zijn, met duidelijke openruimte, als backoffice gemeenschappelijke ruimte

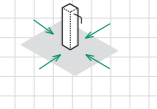
teamruimte

om als docententeams samen te spreken, te werken en te overleggen, anders dan op de gang

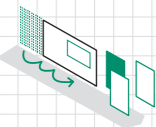
secretariaat

combi van sprekelementen en eigen werkplekken, waar verouderde gesprekken gevoerd kunnen worden, praktisch goed ingericht

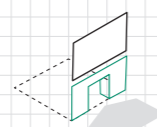
koudwater tap

is toegankelijk om water te tappen op meerdere plekken

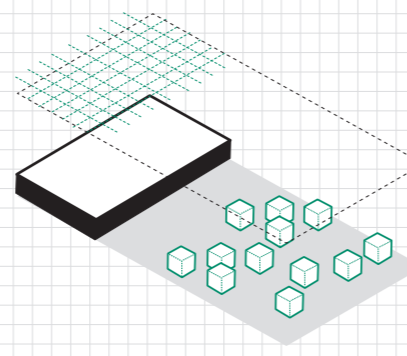
expositieruimte

plek waar werk van studenten te zien is, zichtbaar maken welke opleidingen er zijn, kan ook verspreid door het gebouw heen

groot scherm

om live media te beamen, om zo op de hoogte zijn van wat er binnen en buiten Rijndijk gebeurt en engagement

overdekt podium

voor performances, live acts, presentaties

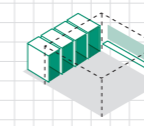
radio plaats

een plek waar radio gemaakt wordt, in het d'it, beetje lichte ruimte achtig (<http://www.campus.nl/buurt/revocampusradio/>)

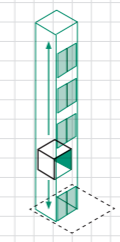
lockers

differentiatie in grootte en gebruiksmogelijkheden bijv. kapper etc

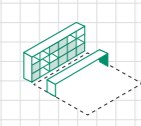
sanitair

meer privacy, niet open, grotere spiegels

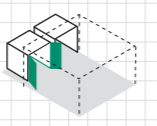
goederenlift

ruim genoeg om magneet en andere werken/prop'n in te vervoeren

materiaal winkel

met allerlei behoeften voor diverse studententingen

opslag

voor zoveel werk van studenten (in de lokalen + in specifieke daarvoor bestemde ruimtes) als of te sluiten voorraadruimte voor docenten

ruimtelijke typologieën

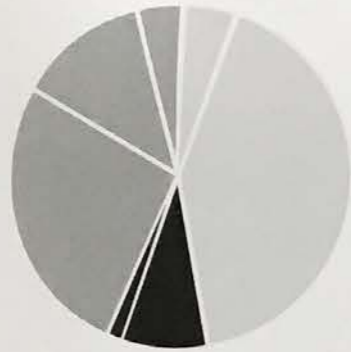
ruimtelijke typologieën
juni 2019
ontwerponderzoek campus cité
ROC Rijn (Isot) Arnhem
formaat A0

de ruimdenkers
www.ruimdenkers.nl
mail@ruimdenkers.nl
Roelvaard 25 - 3825 SF Utrecht
Spoorlaan 640 - 3808 CR Tilburg

opleidingen

aantal opleidingen
per cluster Rijn IJssel breed

Techniek & ICT	Entree + ISK	Creatieve Industrie
ICT - 4	Entree - 6	Media, Mode, Design - 20
Techniek - 32	ISK - 1	Podiumkunsten - 9
		Evenementen & Grime - 3

gender

schatting verhouding jongens - meisjes
per cluster Rijn IJssel breed

jongens meisjes

Techniek & ICT Entree + ISK Creatieve Industrie

'De campus biedt wellicht een mooie tussenstap tussen de veilige wereld en de maatschappij.'

de vrijbouter

'De Artist Designers zijn de meest alternatieve leerlingen. Ze zien er kunstzinnig uit. Het zijn de vrijgevochten types.'

de specialist

'De AV-specialisten zijn de alternatievelingen van de opleiding. Ze hebben nogal eens gekleurd haar en het zijn veelal jongens.'

de vlinder

'De Showdancers zijn nette leerlingen, veelal meisjes. Ze hebben een sterke groepsdynamica en werken veel samen.'

de nachtegaal

'De Musicalsterren komen uit nette, kapitaalcrachtige families. Netjes opgevoegd, een beetje kieskeurig soms. Ze zingen altijd en overal.'

de onderzoeker

'Laboratorium techniek studenten zijn introvert, onderzoekend, zoeken hun eigen maatje op. Er ontstaan veel stelletjes op de 'labschool', populatie is ook 50% man en 50% vrouw.'

de fashionista

'De modeleerlingen zijn bijna allemaal meiden. Ze zijn een opzichzelfstaand collectief en opereren veelal vanuit groepsverband.'

de spring in 't veld

'De Urban dancers staan nooit stil. Ze zijn constant in beweging: letterlijk. Ze zijn altijd met hun groep, hun crews.'

de assistent

'Entree leerling bloeien op in een inspirerende ruimte. Ze hebben weinig positieve ervaring met onderwijs. Ze zoeken naar perspectief, elkaar hierin opzoeken en samen zijn stimuleert ze.'

de rockster

'De Muzikanten zijn veelal de rokers onder de leerlingen. Ze hebben raggende gitaren, de lange haren en de heavy metal.'

de stuiterbal

'Op de techniekopleidingen zitten veel leerlingen die energie kwijt moeten. Ze hebben beweging nodig. Ze zijn stoer, bijna allemaal jongens. Ze houden van gamen en zien school als ontmoetingsplaats.'

de wedijveraar

'De ICT'ers zitten graag achter de laptop. Ze zijn introvert en redelijk op zichzelf, het liefst op een vaste stek. Ze houden ervan om te scrummen en zijn competitief en wedijverig.'

de emigrant

'In de ISK zitten leerlingen die zijn geëmigreerd naar NL, het zijn jonge (niet-) statushouders, uit alle windstreken. Ze hebben door de grote cultuurverschillen intensieve begeleiding nodig.'

de werkbij

'De Evenementleerlingen hebben vaak voor de richting gekozen omdat ze 'nog wat moeten doen qua opleiding.' Het leuke branche om in te zijn. Het zijn echt scholieren die lessen komen volgen.'

de Hollander

'Bij de opleiding Het Nederlandse Lied zitten uiteenlopende types bij elkaar in de klas, variërend van dromerige singersonwriters, tot volkszangers in hart en nieren.'

de blogger

'De Media-leerlingen zijn de creatieve ICT-ers. Ze zijn vrijer en meer extravert. Ze hebben een journalistieke insteek, zijn technisch en outgoing, vooral op het vlak van social media.'

de supporter

'De DTP & Sign-leerlingen lijken op Media-leerlingen. Zij opereren in een niche, op een specifiek gebied en zijn als projectondersteuners zeer waardevol.'

'Je hoort steeds vaker: 'houden we genoeg rekening met de jongens', vaak neigen we namelijk naar leerstijlen voor meisjes.'

dna

juni 2019

ontwerponderzoek campus-cité
ROC Rijn IJssel Arnhem

formaat A3

regel ruimte

opbrengsten bijeenkomsten
juni 2019

ontwerponderzoek campus-cité
ROC Rijn IJssel Arnhem

formaat A4

de ruimdenkers

www.deruimdenkers.nl
mail@deruimdenkers.nl

Bouwstraat 55 • 3572 SP Utrecht
Spoorlaan 460 • 5038 CH Tilburg

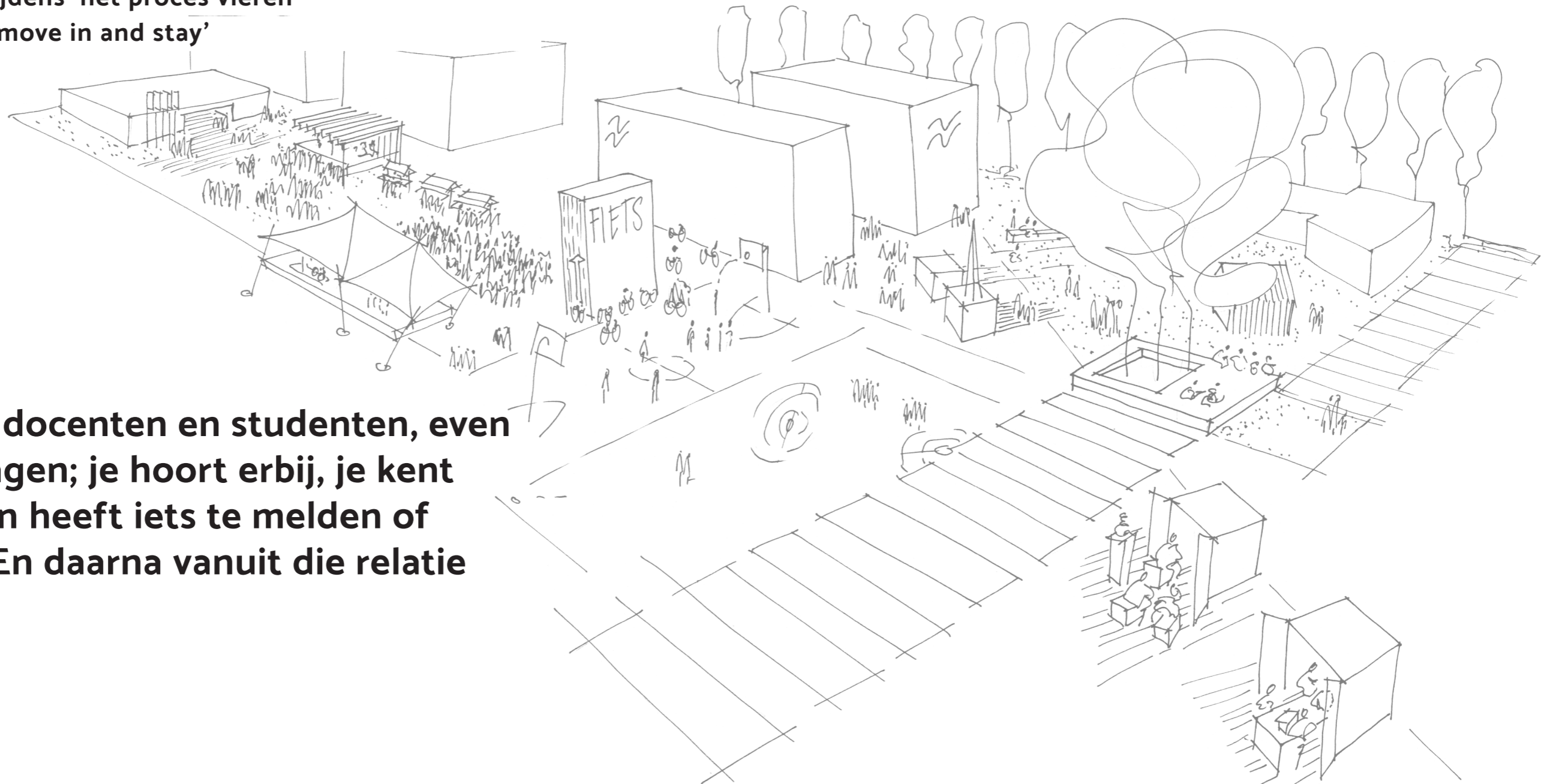
spelregels

Wat is er nodig voor (het slagen van) de campus?

1 proces

- een fluïde proces
- aan de slag met een gemotiveerd groepje 'early adapters'
- succeservaringen tijdens het proces vieren
- 'plug and play' ipv 'move in and stay'

“Aan tafel met docenten en studenten, even erbij zitten, vragen; je hoort erbij, je kent elkaar. Iedereen heeft iets te melden of meegemaakt. En daarna vanuit die relatie aan de slag.”

spelregels

Wat is er nodig voor (het slagen van) de campus?

2 identiteit

- voor studenten en docenten is het 'the place to be'
- een plek waar de student langer blijft en eerder komt
- een prikkelende omgeving die nieuwsgiering maakt
- een fysiek trefpunt voor bedrijven en studenten
- deur open voor stad en buurt
- een plek om in gesprek te gaan en elkaar te ontmoeten
- het thuisaspect en kleinschaligheid borgen

**“De campus als mooie tussenstap
tussen veilige wereld en maatschappij.”**

spelregels

Wat is er nodig voor (het slagen van) de campus?

3 (onderwijs) programmering

- ruimte tussen de gebouwen en het curriculum zoeken
- programma voor crossovers
- faciliteiten bieden voor alle onderdelen van Rijn IJssel
- ruimte voor innovatie
- elk gebouw een eigen zwaartepunt in ondersteunende programmering
- lange openingstijden en veilige toegankelijkheid
- differentiatie in horeca aanbod
- cluster-overstijgende activiteiten inzetten

**“Dat over heel weinig plekken wordt gezegd:
dat is alleen voor ons.”**

spelregels

Wat is er nodig voor (het slagen van) de campus?

4 eigen initiatief

- ruimte voor ontplooiing eigen interesses
- je eigen ding kunnen doen of dat laten zien
- performances motiveren
- plek om te testen en ad hoc te organiseren
- zzp'ers een werkplek bieden

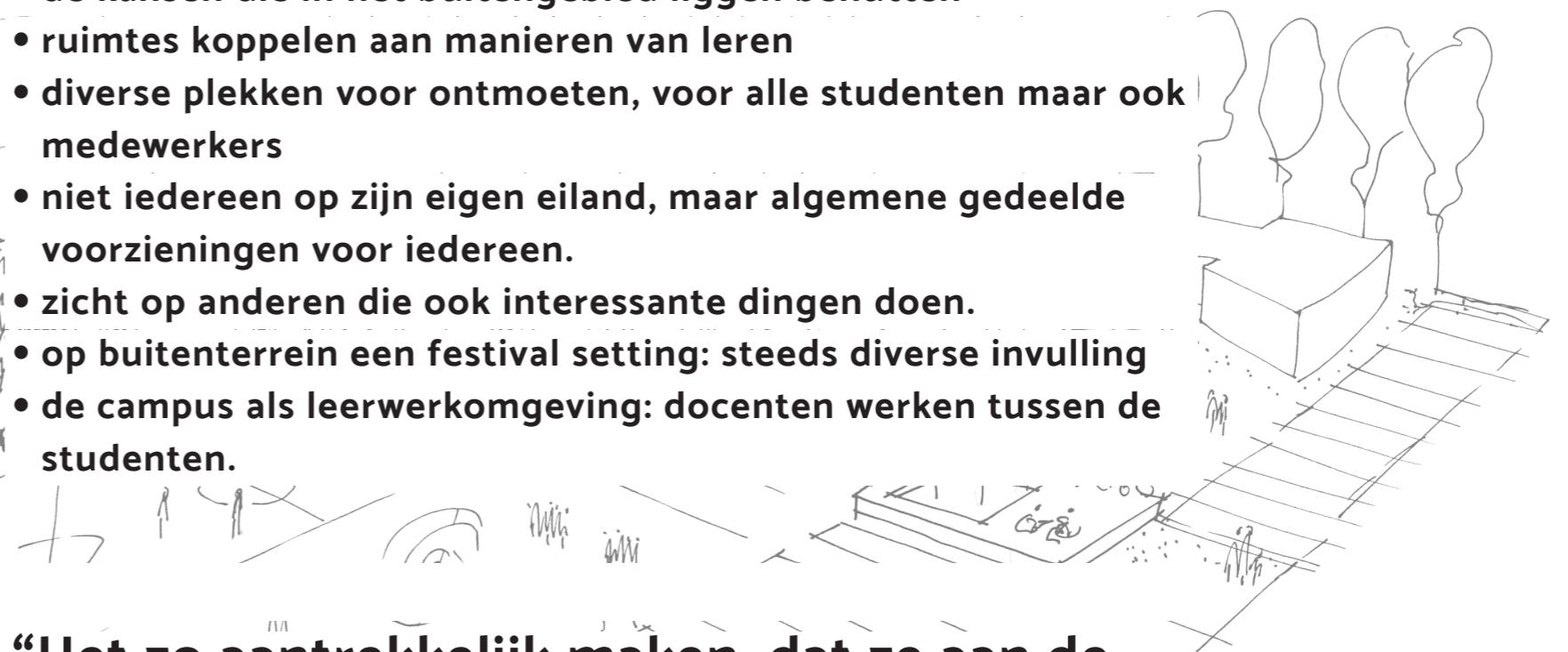
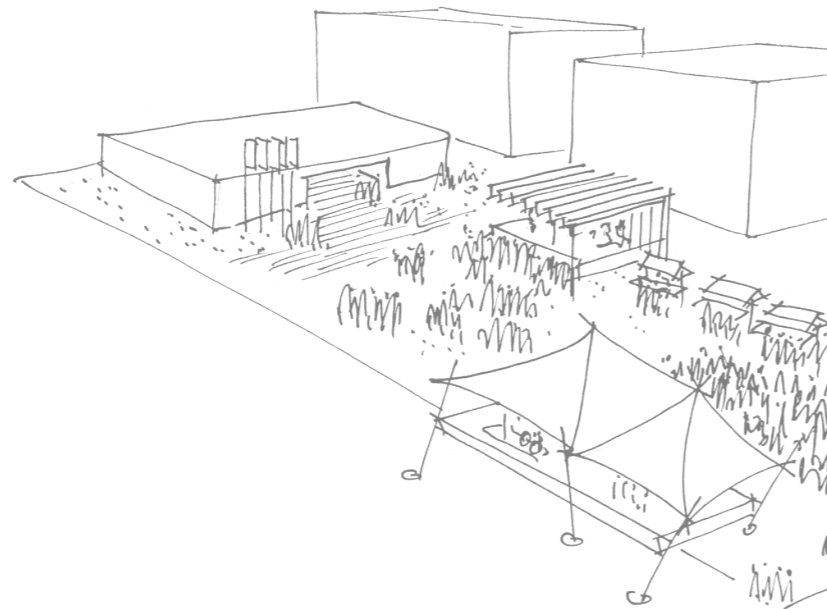
“Wat als je het niet zelf organiseert? Wat als we de leerlingen vragen zelf hun werkplek toe te eigenen: welke plek past het beste bij de komende 5 weken?”

spelregels

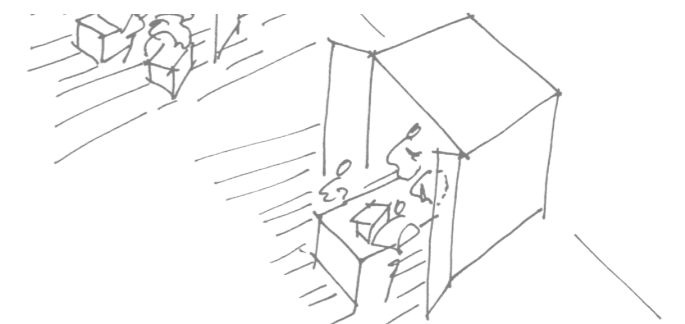
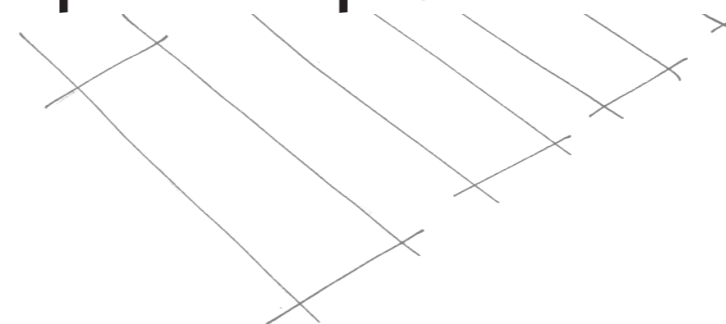
Wat is er nodig voor (het slagen van) de campus?

5 ruimtelijke samenstelling

- de ruimte zo 'breed' mogelijk houden zodat het voor meerdere doeleinden in is te zetten
- zo weinig mogelijk compartimentering
- de kansen die in het buitengebied liggen benutten
- ruimtes koppelen aan manieren van leren
- diverse plekken voor ontmoeten, voor alle studenten maar ook medewerkers
- niet iedereen op zijn eigen eiland, maar algemene gedeelde voorzieningen voor iedereen.
- zicht op anderen die ook interessante dingen doen.
- op buitenterrein een festival setting: steeds diverse invulling
- de campus als leerwerk omgeving: docenten werken tussen de studenten.

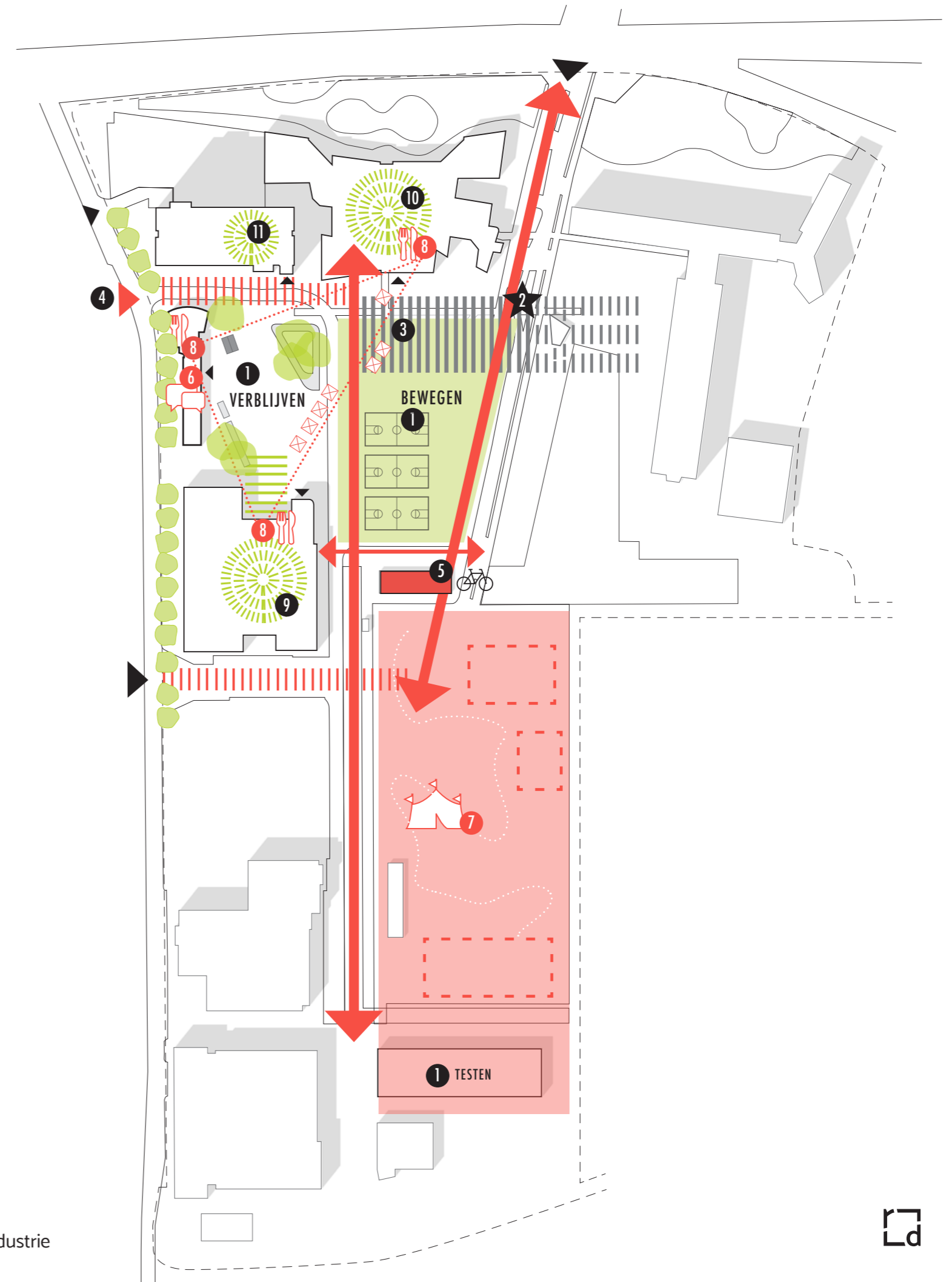

“Het zo aantrekkelijk maken, dat ze aan de overkant een kroket halen, maar die op de campus zelf opeten.”

kansen

- 1 differentiatie aan type plekken: verblijven, bewegen, testen
- 2 ruimere openingstijden voor (delen van) de campus
- 3 ontsluiting: nadruk op de verbinding tussen gebouwen
- 4 toegankelijkheid: meerdere voetgangersentrees
- 5 het delen van een fietstoren met andere campusgebruikers
- 6 C3 als gebouw waar je samenkomt (conferentie, brasserie)
- 7 tijdelijk festivalterrein: event (introductieweken)
- 8 identiteit per gebouw versterken dmv horeca
  - C1: to go
  - C2: warme hap
  - C3: brasserie
- 9 interieurarchitectuur C1: plaza
- 10 Witte Villa: publieke omlopen + atelier schoon
- 11 interieurarchitectuur C2: overmaat gangen (balkons)

aanbeveling

ruimtelijk ontwerp

plaza C1

gangen C2

atelier en omlopen
Witte Villa

publieke buitenruimte

extracurriculair programma

event introductiedagen

mockups

performances

betrekken buurt

pilots onderwijsprogramma

crossovers ondernemerschap

betrekken markt

interactie docent - student

vergroten eigen regie

what's next

→ **vervolg fase 1: plan van aanpak**

- reflectie fase 1
- deelplandefinitie
- werkomschrijving
- fasering

→ **symposium leeromgeving van de toekomst**

19 september